מעשה מוציא מיד מעשה ומיד מחשבה

ל) [בכת"י אינה, וכ"ה ברש"ל], ב) [בכת"י נוסף:

אמר ליהן, ג) ב"מ כב:,

ד) להמו עט. ע"ש. כ) שבת נב: נח: כלים פכ"ה מ"ט סוכה יג: תוספתא

דכלים ב"ב ספ"ג וספ"ו.

ו) [כתובות יג. וש"נ] ו) גיטין לב:, ח) [בכת"

במקום וכו' נוסף: וכא אחר וקידשה בתוך נ' יום

מקודשת ואינה מקודשת

ליתא בכת"י], י) גיטין עב: ב"ב קלו. [תוספתא

דגיטין פ״ה ה״גן, ל) וע׳ תוס' מנחות ל: ד"ה ולימא], () [בדפו"ר: להן],

מ) [ברש"י רי"ף נוסף: ולא פקעו קידושיה אלא בגט דאפילו וכו"ן, () [בדפו"ר:

לחלן, ס) [בדפו"ר: כמה], ע) [בילה יג

ע"ב], פ) [בדפו"ר: בטל],

ל) [ושם ד"ה התם], ק) [נדפו"ר: גר', ול"ל

גרסינן], ר) [נדל"ל מהאי

מעכשיו], ש) [ע" נדרים פו ע"א], ס) [ע" כתובות נו ע"א], א) [יתכן דיש

נו ע"ח], א) [יתכן דים כאן ט"ם ול"ל ורב ס"ל

אמרן, ע) ו"אלא"

נמ: "ג א מיי פ"ל מהלי טומאת אוכלין

> עשין רמו: ב מיי' פ"ט מהל' אישות הלכה ד סמג עשין מח טוש"ע אה"ע טוש"ע שם סעיף ו: שו ד ה מיי' פ"ו מהל' גירושין הלכה כא סמג

וופי"ב שם הל"חן סמג

קמא סעיף סו: קמא סעיף סו: ו מיי' פ"ז מהלכות אישות הל' יא סמג עשין מח טוש"ע אה"ע סימן מ סעיף ב: ים ז מיי שם הלי יב

עשין נ טוש"ע אה"ע סימן

:טוש"ע שם סעי' ג בו ח מיי' פ"ט מהל' גירושין הל' יד סמג עשין נ טוש"ע אה"ע סימן קמה סעיף ג:

מוסף תוספות

י, א. לישנא דשמעתין. מוס' טוך. ב. ודומה לאשה . שאומרת הריני חוזרת בי לפלוני לעולם, שאם חזר וקידשה בו מקודשת. למנ"ן, ג. דחשיב מעשה. תוס' הלא"ש.

תום' ר"י הזקן יי וכן היא שנתנה רשות. היא בפרק בתרא ןעט, אן. ולהאי לישנא דבור ומבטל דבור גרידא. שיחזור ויגרש כשאומר לשליח שנתתי לך בטל שנתתי הוא. מתורת גט לא בטליה. בהאי לישנא כמו שבארנו פרק השולח. במאי פקעו. דהא כשחליו ראשון אשת איש . גמורה היא. מר. רב חסדא. ארישא. דלא אמר מעכשיו. אי תנאה הוי. האי ולאחר ל' יום, כלומר התקדשי לי מעכשיו אם לא אחזור תוך ל' יום ואם לא חזר בו מקודשת . היא לו משעה ראשונה. ר) מעכשיו דקאמר ואינו רוצה שיחולו הקדושין עד אחר ל' יום, ויכול לחזור E) שהרי לא נתן . לה הכסף עד שחזר מקודשת לשני שחלו מיד. הילכך הרי היא בזה הספק לעולם וצריכה משניהם. ושמואל אמר. אינו בזה הספק אלא ל' יום שמא אלא ל' יום שמא ימות הראשון ולא יגמרו הקדושין ונמצא קדושי שני חלין למפרע. עכ״ל ב. ר"ש. ולהאי פיווש.. האומר לאשה הרי את יירידשת לי מעכשיו מקודשת לי מעכשיו ולאחר שלשים יום ובא אחר וקדשה בתוך שלשים יום ואח״כ מת או חזר בו הראשון בתוך שלשים יום מקודשת לשני, דאגלאי מילתא למפרע דקדושי ראשון לא הוו קדושי שהרי חזר בו או מת, כמו שנראה מלשון ר״ש לשמואל דאמר תנאה הוי אם מת ראשון תוך שלשים יום הוו קדושי

שני קדושין, אלמא יכול

לחזור בו. והר״ם ז״ל כתב

ביד מחשבה מיהא תפיק. תימה ליפרוך נמי גדי תרומה לעיל לר"י דקאמר אם עד שלא תרם ביטל אין תרומתו תרומה אבל אם משתרם ביטל תרומתו תרומה ואפילו תרם השליח במחשבה דהא תרומה ניטלת באומד ומחשבה ש אלמא לא אתי דיבור ומבטל דיבור וי"ל

> דמחשבה דחרומה היה יודע דכמעשה דמי דכתיב (במדבר יח) ונחשב לכם והוי כאילו תרם בידים ואפילו מעשה אינו מוליא אפילו תרם אח"כ כריו אחר מחשבת השליח אבל גבי טומאה אין המחשבה מטמאתו אבל מביאתו לידי תורת קבלת טומאה ואותה הבאה יכולה להתבטל דהכל מודים דע"י המעשה מתבטלת א"כ תתבטל על ידי מחשנה: לא קירשה עצמה וחזרה בה מהו. נרחה לפרש וחורה בה בלא אמירתה לשליח דאי אמרה לשליח אין רצוני שתקדשני פשיטא דאינה מהודשת דאטו משום דאמרה לו תיהוי לי שליח לקדשני לא מצי׳ חחרת: אם ביטל עד שלא תרם כו'. הכל

> לא משני כדלעיל שאני נתינת מעות ליד האשה דכמעשה דמי היינו משום דהכא ליכא נתינת מעות אלא ליכור לנד: מתורת גם לא בשליה. פי׳ דמסתמא אינו מתכוין לבטל אלא השליח ולפי זה אם אמר בפירוש אני מבטל הגט עלמו שהוא שבטול ופסול לגרש בו ובפרק השולח (גיטין דף לב: ט) ש גרים גיטא גופיה מי קא בטל משמע שאין הגט מתבטל ולריך לפרשא אתה סבור שהגט יכול ליפסל בביטול ולא היא דהרי הוא כמו מעות שאינן מתבטלותב דמאחר דהגט כתוב כהלכתו אינו יכול לבטלוג ואם ירלה יחזור ויגרש בו: אמילו

מחשבה שאין מוציאה לא מיד מעשה ולא מיד מחשבה בשלמא מיד מעשה לא מפקה דלא אתי דיבור ומבמל מעשה אלא מיד מחשבה מיהא תפיקי שאני מחשבה דמומאה דכי מעשה דמי וכדרב פפא ידרב פפא רמי כתיב יכי יתן וקרינן כי יותן אהא כיצד כי יותן דומיא דכי יתן מה יתן דניחא ליה אף יותן דניחא ליה רב זביד מתני להא שמעתתא אהא סיוכן היא שנתנה רשות לשלוחה לקדשה והלכה היא וקדשה את עצמה אם שלה קדמו קירושיה קירושין ואם של שלוחה קרמו אין קירושיה קירושין לא קרשה את עצמה וחזרה בה מהו רבי יוחנן אמר יחוזרת ור"ל אמר אינה חוזרת ר' יוחגן אמר חוזרת אתי דיבור ומבמל דיבור ר"ל אמר אינה חוזרת לא אתי דיבור ומבטל דיבור איתיביה רבי יוחגן לר"ל ביטל אם עד שלא תרם ביטל אין תרומתו תרומה אמר רבא הכא במאי עסקינן כגון שקדם בעל הבית ותרם את כריו דהוה ליה מעשה איתיביה ריש לקיש 🐠 סכל הכלים יורדים לידי מומאתן במחשבה ואין עולין ממומאתן אלא בשינוי מעשה מעשה מוציא מיד מעשה ומיד מחשבה מחשבה אינה מוציאה לא מיד מעשה ולא מיד מחשבה בשלמא מיד מעשה לא מפקה לא אתי דיבור ומבטל מעשה אלא מיד מחשבה מיהא תפיק א"ל שאני מחשבה דמומאה דכי מעשה דמי וכדרב פפא דרב

פפא רמי כתיב כי יתן וקרינן כי יותן הא כיצד כי יותן דומיא דיתן מה יתן דניחא ליה אף יותן גמי דניחא ליה איתיביה רבי יוחגן לר"ל השולח גמ לאשתו והגיע בשליח או ששלח אחריו שליח ואמר לו גם שנתתי לך במל הוא הרי זה במל תיובתא דר"ל תיובתא והילכתא כוותיה דר"י ואפילו בקמייתא ואע"ג דאיכא למימר שאני נתינת מעות ליד אשה דכמעשה דמי אפילו הכי אתי דיבור ומבטל דיבור קשיא הילכתא אהילכתא אמרת הילכתא כרבי יוחנן וקיימא לן יהילכתא כרב נחמן דאיבעיא להו מהו שיחזור ויגרש בו רב נחמן אמר "יחוזר ומגרש בו רב ששת אמר אינו חוזר ומגרש בו וקיימא לן הילכתא כותיה דרב נחמן "נהי דבטליה מתורת שליח מתורת גם לא בטליה: מקודשת לשני: אמר רב ימקודשת לשני לעולם ושמואל אמר מקודשת לשני עד ל' יום לאחר ל' יום פקעי קידושי שני וגמרי קידושי ראשון יתיב רב חסדא וָקָא קשיא לִיה קידושי שני במאי פקעי אָמר לִיה רב יוסף מר ארישא מִתני לה וקשיא ליה רב יהודה אסיפא מתני לה ולא קשיא ליה מעכשיו ולאחר שלשים יום יוכו' אמר רב ימְקודשת ואינה, מקודשת לעולם ושמואל אמר מקודשת ואינה מקודשת "אָלא עד ל' יום לאחר ל' פקעי קידושי שני וגמרי קירושי ראשון לרב מספקא ליה אי תנאה הואי אי חזרה הואי לשמואל פשימא ליה דתנאה הואי ובפלוגתא דהני תנאי ידתניא יימהיום ולאחר מיתה גם ואינו גם דברי חכמים רבי אומר כזה גם ונימא סרב הלכה כרבנן ונימא שמואל הלכה כרבי צריכא דאילו אמר רב הלכה כרבגן הוה אמינא התם דלרחוקה קאתי אבל הכא דלקרובה קאתי אימא מודה ליה לשמואל דתנאה הואי ואי אמר שמואל הלכה כרבי הוה אמינא התם הוא ראין גם לאחר מיתה אבל הכא דיש קירושין לאחר ל' אימא מודי ליה לרב צריכא אמר אביי ולטעמיה דרב בא אחד ואמר לה הרי את מקודשת לי מעכשיו ולאחר אביי ולטעמיה דרב בא אחד ואמר לה הרי את ל' יום ובא אחר ואמר לה הרי את מקודשת לי מעכשיו ולאחר עשרים יום

ובא יום אם לא קדשה אחר בנחיים אימא דילמא הוי חזרה דלא רצה לקדשה מעכשיו שמא דעתו על אחרת וימלך בחוך שלשים יום קמשמע לן: **ולטעמיה דרב.** דמספקא ליה בחזרה וחנאה בא אחד ואמר מעכשיו ולאחר שלשים ובא אחר ואמר מעכשיו ולאחר עשרים שכלו של שני בתוך של ראשון ואם דראשון חזרה הוו להו דשני קידושין דהא ראשון הדר ביה ממעכשיו:

מעשה מוליה מיד מעשה. התחיל לשוף ביטל מהם תורת גמר מלחכה לשם כלי בין שירד להו ע"י מעשה שהחליקן וגילה דעתו שאין מחוסרין עוד תיקון בין שירד להו ע"י מחשבה: מחשבה חינה מוליחה. חישב עליהן לשוף לשבץ אחר שחישב עליהן שלא לשוף שלא לשבץ אין יולאין מידי מחשבתן הראשונה: דכי

מעשה דמיא. דרחמנא קרייה מעשה דכתיב כי יתן והיינו בידים ואע"ג דמחשבה בעלמא הוא דאפילו נפלו ממילא וניחא ליה הוי הכשר ומיקרי כי יותן: להא שמעתחא. דרבי יוחנן ורים לקים: וכן היא שנתנה כו'. משנה היא לקמן בפ' בתרא: וחורה בה. בין בפני שליח בין שלא בפניו: אינה חוזרת. ולקמן מותבינן ליה מהא דהשולח גט: ואפילו בקמייתא. גבי מתני׳ לא בא אחר וקידשה וחזרה בה הי"ל הילכתא כר' יוחנן דאתי דיבור ומבטל דיבור: מהו שיחזור ויגרש בו. בגט לחחר שחמר לשליח גט שנתתי לך בטל הוא: לעולם. אין בטלין לאחר ל׳ שהרי ניתן סלה זמן לחול בתוך ל׳ שיהו כולן פנויין מהידושי רחשון: ושמוחל חמר כו'. לקמן פריך עלה רב חסדה: מר ארישת. דמתני׳ דלה המר מעכשיו מתני לה להך פלוגתא ומשום הכי קשיא ליה למר מאי דקשיא ליה:

מקודשת וחינה מקודשת לעולם ₪.

ואפילו לאחר שלשים עומדת בספק

קידושי שניהם ואסורה לשניהם בלא

גט האחדי כדמפרש טעמא לקמן:

ושמואל אמר. אינה בספיקא אלא עד

שלשים יום שמא ימות הראשון ולא

יגמרו הקדושין ונמלאו קדושי שני חיילי

למפרע: מספקה ליה. החי לחחר

שלשים אי תנאה הוי אם לא אחזור בי

בתוך ל' יהיו קדושין מעכשיו: אי

חורה הוי. ממחי דקחמר מעכשיו

וקאמר איני אומר מעכשיו אלא

התקדשי לי לאחר ל' הילכך לעולם

היא בספיקא דאי הוי תנאה קידושי

ראשון חיילי קידושי שני לא חיילי

ואם חזרה הוי קידושי שני חיילי קידושי

רחשון לה חיילי: לשמוחל פשיטה

ליה דחנאה הוי. הילכך כל ל' יום

הוו קידושין תלוין שמא יחזור בו מל' ואילך גמרו: גט ואינו גט. מספקא ליה האי ולאחר מיתה אי

הוי תנאה מהיום יהיה גט אם אמות

ולכשימות נמצא גט למפרע מאותו

יום אי חזרה הוי וחזר בו ממהיום

ואמר זה גיטך לאחר מיתה ולא

אמר כלום דאין גט לאחר מיתה דכיון

דמית היכי מגרש: כוה גע. דתנאה

הוי: המם. הוא דאיכא לפפוקי

ולמימר חזרה הוי משום דלרחוקה

אתי וקשה בעיניו לרחקה ולגרשה

ולהכי הדר ביה ממעכשיו אבל הכא

דלקרובה קאמר כל 🗣 מה דמצי לקרובה

מהרב לה וכי אמר לאחר שלשים

לא הדר ביה ממעכשיו: התם.

הוא דאמר תנאה הוא ולא חזרה

דאדם יודע דאין גט לאחר מיתה

ומידי דכדי לא עביד איניש דאמר:

אבל הכא. דיש קדושין לאחר לי

תורה אור השלם וְבִי יֻתַּן מֵיִם עַל זֶרַע וְנְפַּל מְנְבְלְתָם עָלְיו טְמֵא הוא לכם: ויקרא יא לח

הנהות הב"ח (א) גם' איתיביה ריש לקיש לרבי יוחגן כל הכלים:

מוסף רש"י

מעשה מוציא מיד מעשה. אפילו עשה נו מוכיח מתחלה מעשה לשלחן סביבותיו ליפותו, כיון שנתן איומל בו לחתכו לסנדליו שכן שמוליא מידי מחשבה שלא היה בה מעשה (טובה ד.). כתיב כי יתן. ולא כתיב כי יותן (ב"מ כב:). דניחא ליה. שידע בנתינה יהוכשר בעיניו (שם). מהו שיחזור ויגרש בו. שיחזור ויגרש בו. שם). מהר (שם). מהר ויגרש בו. מס נמלך הבעל לחזור ולגרש בגט שבטלי מתרינו -אמרינן בטל גיטא והוה ליה כחספא. או דילמא שליחותה דשליח הוה דבטיל ליה עד דהדר ומשוי ליה שליח. אבל גיטא לא בטיל בנול הוא. לשליח הוא בשל האת, כשלים האת דבטליה שלא יהא שלוחו לגרשה בגט זה דאתי דיבור ומבמל דיבור. אבל (שם). מהיום ולאחר מיתה גט ואינו גט. מיתה גט ואינו גט. מספקה לן הי תנהה הוי, מהיום הם המות, וכיון שמת נתקיים התנהי ונמנה שהו גט שמעת נתינתו או חורה הוי, שחור בו ממאי דאמר מהיום ואמר לאחר מיתה יהא גט ואינו כלום. דבשלמה גבי מתנה איכא למימר גופא מהיום היכח לנדינת גופה נה. ופירא לאחר מיתה, הכא ליכא למימר ואי משום תנאה הוה ליה (גיטין עב.). הלכך הוי ספק מגורשת, ואם פשטה

ובא

בפ"ד (מאישות הי"ב) שצריכה גט משניהם אפילו תוך שלשים יום, אלמא ראשון לא סגי ליה בחזרה תוך לי. ונראה שפירש תנאה הוי דה"ק לה קדושי נתחלו מהאידנא, מגמר לא מגמרו עד לאחר שלשים יום, והריא מקודשת בהאי לישנא

לראשון תוך שלשים יום ואינו יכול לחזור כו. והאי דקאמר לא לגמרו אהני ליה שאם תבעה אותו לנישואין נותנין לו זמן (לפדות) [להכין] את עצמו¢) משלשים ואילך, ואם מת תוך שלשים יום א"צ חליצה או יבום שהרי משעה ראשונה ול נגמרו. ושמואל 6) ס"ל דתנאה הוי הילכך הקדושין תלויין כל שלשים שאם ימות קדושי שני הוו קדושין. או חזרה הוי כדפרישנא שחדה בי מעכשיו דקאמר ולא רצה שיחולו עד לאחר שלשים ומקודשת לשני. הילכך לענין בעיין אם מת הראשון תוך שלשים ויש לו אח פטורה מן החליצה ומן היכום שאין כאן קדושין כלל, ואם קדשה אחר אפילו קודם שמת כונסה דקדושי שחדר בו מעכשיו דקאמר ולא רצה שיחולו עד לאחר שלשים ומקודשת לשני. הילכך לענין בעיין אם מת הראשון תוך שלשים ויש לו אח פטורה מן החליצה ומן היכום שאין כאן קדושין כלל, ואם קדשה אחר אפילו קודם שמת כונסה דקדושי שני קדושיו. לשמואל פשיטא ליה דתנאה הוי דאפילו תנאה הוי הבעל יכול לחזור בו כל ולץ יום. דהני תנאי. דאיפליגי בגיטיו כה"ג.